

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Aniversare jubiliară la Micherechi

Populată și azi – cel mai compact – de oameni de naționalitate română, localitatea Micherechi se poate mândri cu cea mai bogată și frumoasă comoară folclorică moștenită din străbuni.

În repertoriul datinilor seculare, „jocul” a figurat ca cea mai populară formă de distracție. După înființarea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (1947) în anul 1949, printre primele a luat ființă și la Micherechi – echipa cultural-folclorică. De atunci au trecut 50 de ani...

Aniversare jubiliară

Evenimentul cultural de acum cinci decenii: constituirea echipei culturale a micherechenilor a fost sărbătorită la 26 decembrie 1999, într-un cadru festiv, într-o adevărată atmosferă de sărbătoare a frumoaselor tradiții culturale din Micherechi.

Drept omagiu adus acestei sărbători, adunarea jubiliară a început cu o scurtă cuvântare rostită în două limbi de **dr. Gheorghe Ruzsa**, primarul comunei, care a evidențiat printre altele că 50 de ani nu e o perioadă atât de lungă; totuși în domeniul păstrării tradițiilor s-au putut consemna rezultate remarcabile.

Apoi a urmat comemorarea jubiliară, menită să treacă în revistă istoricul celor cinci decenii trecute de la înființarea echipei cultural-folclorice din Micherechi. Aprecierile au fost rostită de **László Felföldi**, șeful secției de dansuri populare din cadrul Institutului de Muzică al Academiei Maghiare.

Adresându-se numeroasei asistențe, vorbitorul a relevat activitatea echipei omagiate care a adus o contribuție valoroasă la îmbogățirea culturii populare strămoșești, prin activitatea desfășurată în scopul păstrării obiceiurilor și culturii naționale. S-a evidențiat că folclorul din Micherechi, limba vie, vorbită și transmisă din generație în generație a devenit o comoară a tradițiilor noastre culturale, fiind în același timp o parte integrantă a culturii naționale. Locuitorii din Micherechi



au dat celorlalte localități un exemplu demn de urmat în păstrarea și îngrijirea culturii strămoșești.

Recunoașterea muncii prin diplome și premii

Succesele și meritele echipei din Micherechi în

renumele acestei echipe.

Ca un semn al aprecierii muncii rodnice a ansamblului, mulți dintre cei mai activi membri ai echipei au primit diplome de merit, cadouri și premii. Printre cei distinși evidențiem pe **Gheorghe Dulău, Ioan Ruja, Vasile Papp, Gheor-**

a dragostei față de bogăția noastră culturală, față de cei doi maeștri ai artei populare din Micherechi **Gheorghe Nistor și Teodor Kovács**.

În cadrul acestui program cultural, în afară de echipele din Micherechi și-au dat concursul și Formația fol-



registrate pe parcursul celor cinci decenii, cum ar fi participările la diferitele festivaluri locale și naționale, evoluțiile numeroase pe scenele localităților populate și de români, turneele din țară și de peste hotare, înregistrări pe micul ecran și încă multe altele sînt argumente care justifică omagiul și

ghe Netea, Zoltán Patyi, László Gyalog.

Gala dansului popular

În fața unui numeros public, gala dansului popular s-a bucurat de un frumos succes, aproape toate dansurile locale fiind aplaudate cu însuflețire, ca o mărturie

clorică „Doina Mureșului” din Arad, care a interpretat dansuri și cîntece din zona Crișurilor, care au antrenat majoritatea spectatorilor, impresionînd ochiul și inima publicului, constituind un moment culminant, demn festivității.

– T. Juhász –

En 2000, bine-ai venit!

Un superproiect, realizat în coproducție de 60 dintre cele mai importante televiziuni de pe Glob, a transmis un program maraton de 25 de ore, începînd la orele matinale din ziua de 31 decembrie. Mulți oameni nu avuseseră timp să urmărească pas cu pas, mai exact, oră de oră acest program, dar oricine aruncase doar o privire pe micul ecran, se putea convinge că grandioasa întreprindere a fost lansată cu succes.

În locuința mea, televizorul a asigurat fondalul în sunet și imagini menit să asigure atmosfera de revelion. În acel du-te-vino, de fiecare dată cînd mi-am îndreptat privirile spre micul ecran, m-au captivat cele văzute: un asfințit de soare în ocean, un dans ritual păgîn al unui trib din Africa de Sud, vîrtejul tineresc al dansatorilor din Israel, o defilare maiestuoasă a gărzii de onoare în Norvegia, cavalcada frenetică a carnavalului brazilian, dansul sacral al unor fete minunate din Indonezia, corul indigenilor din Noua Zeelandă, un foc de artificii deasupra turelor din Moscova. Dar camera de luat vederi ne-a călăuzit și la marile minuni naturale pe care Pămîntul nostru le mai are: Insula Paștelui și Cascada Îngerilor, vulcanul Kilimanjaro și stîncile Gibraltarului sau la miracolele pe care le-a făurit omul: Tadj Mahal și piramida din Keops, Turnul Eiffel și Statuia Libertății. Și toate-toate aceste minuni ale Planetei Albastre au fost învăluite în sclipirea soarelui sau ale jocurilor de artificii, în sunetele muzicii de Beethoven și Ceaikovski, Grieg sau Bellini. Iar pentru a oferi și valorile veacului nostru, au fost pomenite numele și invențiile epocale ale celor mai mari spirite ale secolului, în acompaniamentul celor mai mari compozitori și interpreți contemporani.

Tot și toți au pluit parcă pe un nor roz de optimism, în iluzia păcii mondiale, în iluzia că veacul nostru, pe calea trecerii, a fost și cel mai bogat, și cel mai bun, și cel mai avansat.

În aceste 25 de ore, miliardele de pe Mapamond s-au lăsat furate de iluzia că am devenit mai buni, mai înțelepți, mai înfrățiți, mai înțelegători cu semenii noștri. În acest spirit și-a lansat mesajul și papa Ioan Paul II, care, cu voce tremurătoare, ne-a transmis cuvintele ferme de pace. Și tot în aceste ore au fost eliberați ostaticii avionului acaparat de teroriștii pakistanezi, în Groznî oamenii puteau răsufla în cîteva ore de liniște, cînd au încetat bombardamentele, iar Boris Ieșin a cedat cîrma locuitorului său de pînă acum.

Poate că iluzia fericirii din aceste 25 de ore va dezlanțui o reacție în lanț: dorința de pace, fericire și bunăstare va prinde viață în sufletul – dar mai ales în faptele – tot mai multor oameni. Acum, cînd întreaga natură a ajuns la prag de catastrofă ecologică, acum, cînd mai mulți oameni subnutriți ca niciodată vegetează la limita existenței umane, acum, cînd boli cumplite seceră milioane de vieți, acum, cînd tot mai mulți exhibiționiști scornesc modalități din ce în ce mai șocante pentru a se „autorealiza”, acum cînd secte și capi religioși de sine proclamați încearcă să ne subjuge credința, cînd vrăci de tot soiul încearcă să ne schimonoseze gîndirea și spiritul, să ne păstrăm luciditatea, bunul simț și credința adevărată.

Înzestrați cu mintea pe care ne-a hărăzit-o Domnul, înarmați cu credința cea dreaptă, întăriți de dorința binelui, să facem – fiecare acolo, la locul lui de sub soare – ca viața fiecăruia dintre noi să fie mai senină, mai bună, mai integră. Să fim atenți la durerea altora, să alinăm mizeria semenilor noștri. Să ajutăm, cu toții, cu cîte-o fărîmă de voință, ca copiii și nepoții noștri să aibe un viitor pașnic, să moștenească o Planetă sănătoasă, mănoasă, generoasă.

Dacă oamenii acestui Pămînt vor cu toții binele, atunci acest bine va învinge forțele destructive. Primele semne promițătoare s-au arătat tocmai acum, la răscruce de ani. Prin aceste transmisiuni directe de pe toate meridianele, ele au indicat direcția spre un viitor mai luminos. Mi-aș dori ca acest superprogram să fi însemnat primul pas spre acest viitor.

Edda Illyés

La ședința Prezidiului A.Ț.R.U.

Înmînarea distincției „Pentru Români din Ungaria”

La 29 decembrie anul trecut s-au întrunit, într-o ședință festivă, membrii Prezidiului Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria.

În prima parte a ședinței, **dr. Ioan Sălăjan**, președintele Comisiei economico-financiare a A.Ț.R.U. a înaintat proiectul bugetului Autogovernării pe Țară în care se ține cont și de banii „blocați” în anul trecut, datorită faptului că această reprezentanță a românilor s-a înființat doar în a doua parte a anului 1999 (anterior funcționând ca Uniunea Autogovernărilor Românești din Ungaria și, conform legii, a fost finanțată ca o organizație civilă). Tocmai de aceea, acest plan bugetar este provizoriu, varianta definitivă urmînd să fie adoptată la următoarea ședință a Prezidiului.

În cadrul unei ședințe închise s-au trecut în revistă unele probleme legate de viitorul săptămînalului *Foaia românească*, constituindu-se o comisie ad-hoc care va lua legătura cu Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, pînă pe data de 10 ianuarie a.c. În încheierea ședinței, într-un cadru festiv a avut loc înmînarea distincției „Pentru Români din Ungaria”, care de această dată a fost conferită domnului **József Láy**, vicepreședintele Comisiei pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte a Parlamentului Ungariei.

Motivînd decernarea acestei distincții, președintele A.Ț.R.U., **Traian Cresta** a accentuat contribuția în modificarea Legii electorale care, după două încercări nereușite, în fine a făcut posibilă înființarea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Tot atunci, ca președintele Consiliului județean Hajdú-Bihar, **József Láy** întreține legături prietenești cu comunitățile românești din județ, ajutîndu-le la diferite concursuri, precum și în rezolvarea problemelor lor.

— km —

Apei pentru participare la concursul publicat de Fundația Publică

„Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”

Tematica concursurilor:

1. Programe instructive pentru copii și tineret, organizarea unor excursii și tabere de specialitate

Prima etapă (pentru programe care vor fi organizate între 1 martie 2000 – 31 august 2000).

Termen de înaintarea dosarelor: 18 februarie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii martie 2000.

A doua etapă: (1 septembrie 2000 – 28 februarie 2001).

Termen de înaintarea dosarelor: 5 mai 2000.

Decizie asupra rezultatelor: mijlocul lunii iunie 2000.

2. Sprijinirea activităților de păstrare a tradițiilor și a programelor culturale.

Prima etapă (1 martie 2000 – 31 august 2000).

Termen de înaintarea dosarelor: 18 februarie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii martie 2000.

A doua etapă: (1 septembrie 2000 – 28 februarie 2001).

Termen de înaintarea dosarelor: 5 mai 2000.

Decizie asupra rezultatelor: mijlocul lunii iunie 2000.

3. Sprijinirea programelor cu caracter științific.

Termen de înaintarea dosarelor: 10 martie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii aprilie 2000.

4. Sprijinirea programelor de cercetare.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 10 martie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii aprilie 2000.

5. Pregătirea sau perfecționarea specialiștilor din viața culturală și publică.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 10 martie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii aprilie 2000.

6. Medii electronice regionale și locale în limba maternă.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 10 martie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii aprilie 2000.

7. Sprijinirea activităților editoriale.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 21 aprilie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii mai 2000.

8. Editarea Calendarelor minorităților naționale și etnice.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 15 septembrie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii octombrie 2000.

9. Activități legate de viața religioasă a comunităților, practicate în limba română.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 21 aprilie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii mai 2000.

10. Activitate teatrală profesionistă și de amatori în limba maternă.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 21 aprilie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii mai 2000.

11. Sprijinirea acțiunilor de colecționare.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 21 aprilie 2000.

Decizie asupra rezultatelor: sfîrșitul lunii mai 2000.

Dosarele de concurs trebuie înaintate pe baza unor formulare, care se pot procura împreună cu o *Anexă*, care cuprinde un *Îndrumător*. Dosarele se pot procura: personal la biroul central al Fundației, Budapest V, str. Akadémia 3., prin poștă solicitînd formularul C5 din partea adresei: 1387 Budapest 62., Pf. 25 sau prin Internet: <http://www.romapage.c3.hu/w3.datanet.hu/~mnekk>

Important!

Pentru fiecare program, pentru orice inițiativă trebuie concurat separat, pe un formular aparte. Rugăm solicitanții ca la completarea formularelor și la întocmirea dosarelor să țină cont de cerințele cuprinse în *Îndrumător*.

Dosarele de concurs înaintate incomplet sau completate greșit nu vor fi luate în considerare. La fel, dosarele ajunse cu întârziere nu vor fi discutate, ci după ce se consideră nevalabile, ele vor fi anulate după trei luni. Dosarele nevalabile nu vor fi nici înregistrate, nici restituite, dar nici nu vom anunța solicitanții!

Vă rugăm ca dosarul de concurs să-i fie anexat și un timbru de 200 ft.

Anul Eminescu la Giula

Primul program al noului an, organizat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria este aniversarea jubiliară a nașterii, acum 150 de ani, a poetului național român **Mihai Eminescu**. Cu această ocazie, la 15 ianuarie 2000, la ora 15 va începe la Giula, un cînaclu literar cu concursul elevilor și profesorilor de la școlile românești din țară, cu participarea unor actori și oameni de litere din Arad și Oradea. Se planifică cu această ocazie deschiderea, la sediul Uniunii, a unei expoziții de artă plastică a creatorilor români din Ungaria. Despre lucrările de pregătire a acestor evenimente culturale a vorbit **Ștefan Oroian**, animatorul programului la ședința din 29 decembrie 1999 a Prezidiului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

La aceeași ședință, Prezidiul Uniunii, la cererea directorului Editurii NOI, **Mihai Kozma** a mai discutat și despre probleme privitoare la munca de redacție de la săptămînalul *Foaia Românească*.

Mihai Kozma a înaintat în scris președintelui Uniunii cererea ca să fie eliberat prin comun acord din funcție de director de editură și angajat al Redacției *Foaia Românească* cu data de 9 ianuarie 2000.

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (U.C.R.U.), organul responsabil pentru funcționarea Editurii NOI, inclusiv pentru Redacția *Foaia Românească*, a acceptat demisionarea directorului Mihai Kozma. Prezidiul i-a mulțumit directorului munca depusă în viața publică românească din Ungaria. Mihai Kozma a fost timp de mai mulți ani corespondentul agenției de presă MTI la București. Conducătorul Redacției *Foaia Românească*, însoțindu-l acum împreună cu familia, pe fiul său medic la Pécs, nu mai are cum să îndeplinească angajamentele privitoare la munca de la redacție a ziarului românesc.

Pentru asigurarea funcționării fără întrerupere a Redacției *Foaia Românească*, Prezidiul a hotărît ca de la data de 10 ianuarie 2000, munca de redacție să fie condusă de Ștefan Oroian și supravegheată de președintele U.C.R.U. Însărcinarea este valabilă pînă la rezolvarea cît mai grabnică a problemelor de cadre de la Redacția *Foaia Românească*.

Prezidiul a stabilit ca problemele privitoare la munca de redacție a revistei *Foaia Românească* să figureze pe ordinea de zi a ședinței Prezidiului, programată pentru 22 ianuarie 2000. Prezidiul s-a angajat ca despre cele mai importante probleme ale funcționării Redacției *Foaia Românească* să informeze instituțiile românești din Ungaria, inclusiv președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria.

Prezidiul Uniunii a mai stabilit ca să se trimită tuturor asociațiilor membre ale Uniunii formularul concursului Comisiei pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte a Parlamentului Ungariei pentru subvenționarea bugetară pe anul 2000 a asociațiilor minoritare din țară. Apoi, Secretariatul Uniunii va trimite tuturor delegațiilor Adunării Generale a U.C.R.U. și dosarele de concurs ale Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, concurs publicat pentru subvenționarea programelor culturale ale naționalităților din țară pe anul 2000. Aceste formulare de concurs pot fi obținute și personal atît la sediul Uniunii Culturale (Giula, strada Gh. Doja nr. 8.) cît și la Redacția *Foaia Românească*.

Ștefan Frățean

membru al Prezidiului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria

CONCURS

Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte inițiază un concurs pentru sprijinirea acelor asociații ale minorităților naționale și etnice, care s-au înregistrat, pînă la 31 decembrie 1997 în mod legislativ pentru înființarea și activitatea culturală de păstrare a identității sau care apără interesele minorităților naționale, care nu intră în competența legii partidelor.

(Autogovernările minoritare nu pot concura!)

Diferitele organizații vor fi sprijinite în anul 2000 cu 94,6 de milioane de forinți. Acțiunile din rîndurile minorităților naționale și etnice din țară vor fi subvenționate cu mai multă generozitate, însă dosarele de concurs vor trebui întocmite cu și mai mult spirit de răspundere și competență.

Dosarele de concurs trebuie să cuprindă următoarele documente:

- copiile documentelor de bază ale asociației, respectiv comunității (înregistrarea matricolă, contractul și contul de bancă);
- darea de seamă referitoare la activitatea generală și activitatea anului anterior a asociației;
- declarație cu privire la faptul că asociația nu are datorii față de contribuțiile generale (APEH, TB...);
- declarație despre faptul că a decontat reglementar sprijinul primit de la diferite fundații și ministere.

Comisia atrage atenția că:

- își rezervă dreptul să controleze la fața locului, atît înainte de aprecierea dosarului, cît și după aceea;
- dosarele incomplete și cererile trimise după termenul precizat nu vor fi luate în considerare;
- înaintarea dosarului integral, cu toate documentele precizate nu înseamnă în mod automat și aprobarea dosarului și acordarea neapărată a sprijinului bugetar;
- documentele înaintate anterior nu se iau în considerație, așadar este necesară înaintarea integrală a tuturor documentelor precizate;
- copiile referitoare la înregistrarea matricolă și contul de bancă trebuie să corespundă realității, să și fie legal valabile;
- dosarele înaintate nu vor fi restituite.

Dosarele de concurs vor trebui înaintate pînă la data de 15 februarie 2000 la Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte, prin poștă pe adresa 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19, sau personal pe adresa Országgyűlés Hivatala, 1055 Budapest, V. ker. Balassi Bálint u. 1–3. Dosarul să fie prevăzut cu precizarea „Szervezettámogatási pályázat”.

În atitudinea conducătorilor de frunte ai Fidesz-ului se constată un fel de nedumerire, confuzie, constată Tölgyessy. În democrațiile parlamentare nu e uzual să fie separate cele două funcții ale premierului și ale președintelui de partid. Dacă într-un partid se ciocnesc două direcții politice o astfel de soluție poate periclita eficiența guvernului. Iar dacă se impune o singură voință, atunci ce rost mai are separarea. Evident, i-ar folosi partidului Fidesz dacă o personalitate cu greutate s-ar ocupa de treburile partidului în „post principal.” Deocamdată însă nu se arată nici un semn că acest partid ar dori să mărească, metodic, puterea organizației sale.

Cercetările opiniei publice semnaleză încă din toamnă o superioritate socialistă, conform căreia, dacă acum s-ar desfășura alegerile, aceștia ar obține cu siguranță majoritatea absolută. Azi, datele economiei, sînt într-adevăr pozitive, dar oamenii nu trăiesc din indicatorii produselor brute ale țării, ci judecă pe baza experiențelor zilnice. Iar media salariului real încă multă vreme nu va depăși nivelul anilor optzeci, în timp ce diferențele de venituri, și mai ales cele de avere au crescut brusc. Oamenii nu simt, nu sesizează că ar funcționa principiul randamentului. Abia mai sînt oameni care să fie mulțumiți cu condițiile lor de viață. Alegătorii leagă tot mai des nemulțumirile lor de scandalurile vieții publice. Cetățenii sînt convinși că partidul Fidesz nu e mai puțin corupt decît partidul socialiștilor. Deși victoria electorală, a partidului Fidesz poate fi consemnată ca o exigență a „mîinilor curate”. La ora actuală, în cea mai mare parte, s-au epuizat munițiile majorității parlamentare, în anul bugetar următor nu vor începe programe majore privitoare la transformarea societății.

Părerea lui Tölgyessy este că după formarea guvernului a început bine activitatea. Din partea alegătorilor a primit împuternicire și îndemnuri ca să facă schimbări în structura societății moștenite, ceea ce nu se putea face fără conflicte. Dar se pune întrebare: ce scop au confruntările? Transformări și schimbări sau, pur și simplu, întărirea pozițiilor de putere. Dintre reformele mai de seamă s-a realizat doar sistemul nou de sprijinire socială a familiilor. Țara, ce suferă de nenumărate necazuri, ar necesita un guvern capabil, dar confruntările, în cele mai multe cazuri, au doar ca scop cîștigul de teren al puterii. Cea mai mare parte a energiilor Fidesz s-au consumat pentru zdrobirea puterii economice și a „hinterlandului” de presă a rivalilor politici, și nu în ultimul rînd, pentru întărirea clientelei proprii. Ca atare guvernul vrea să schimbe raporturile civile existente nu ca valorile, instituțiile și normele statului juridic, ci numai curînd printr-o nouă clientură. Însă în acest fel nu slăbesc mult condamnatele „structuri kadariste”, ci mai mult se întăresc, fiindcă doar personajele se schimbă. Desigur există și în democrațiile moderne sisteme de patronare, și în dese cazuri e mai benefic pentru întreaga societate dacă guvernul mituie chiar pe cîte-un politician, în loc

...Forța a devenit sforțare...

Această constatare o face Péter Tölgyessy în titlul articolului său, apărut pe pagina a 23-a cotidianului Népszabadság din 11 decembrie 1999. Iar în subtitlul aceluiași articol constată că, după părerea lui, toate problemele Partidului Socialist Ungar (MSZP) se rezolvă de Uniunea Tinerilor Democrați (FIDESZ).

Péter Tölgyessy (42 de ani), fostul președinte al Uniunii Liberilor Democrați (SZDSZ), azi deputat parlamentar al Fidesz-ului, l-a informat pe premierul Viktor Orbán că nu mai participă la alegerile din anul 2002. În interviul dat ziaristului Ervin Tamás el a analizat: care sînt motivele pentru care consideră greșită politica guvernului și consideră necugetată ideea separării funcțiilor de premier și de președinte de partid. A mai explicat după părerea lui cum anume s-a sufocat marketingul politic, inițial reușit; pentru ce din nou Partidul Socialist Ungar conduce lista de popularitate, fără să se fi reînnoit sau cel puțin să se fi apucat de pregătirea unui program politic serios.

să-i realizeze programul. Însă Fidesz-ul, prin bătăliile sale veșnice, abia a influențat raporturile sociale de forță mai adînci, prin atitudinea sa violentă, arogantă i-a iritat nu numai pe socialiști, ci încetul cu încetul a întors împotriva sa o bună parte a societății maghiare.

Capul guvernului, continuă Tölgyessy, duce o politică a puterii, dar în multe cazuri nu respectă regulile de bază ale acestei politici. În loc să împartă adversarii și să-i unească pe aliați, face tocmai invers: unește opoziția și divizează coaliția. Neconținut se apucă de noi lupte, fără să termine războaiele anterioare, fără să-și dea seama că nu poate repurta o victorie totală. Un succes îl poate însemna doar faptul că pentru dreapta de mijloc se crează dintr-o stare de echilibru nefavorabilă un dezechilibru ceva mai favorabil. Politicienii Fidesz-ului parcă s-ar fi amețit de ordinea diviziunii puterii, de sistemul constituțional al frînelor și contrabalantei. Tölgyessy consideră că structura de bază a democrației ungare nu s-ar fi avariata, dar cultura politică a țării a suferit mari pierderi. Cel mai mare partid de guvernare încalcă prea des norme, valori și oameni, confirmînd parcă tendința (cunoscută în societatea maghiară), conform căreia totul e permis, doar e nevoie de forță. Față de grijile țării însă guvernul se dovedește tot mai slab. Forța a devenit sforțare, voința a devenit neînduplecare.

Strategia reușită față de mass-media din prima etapă s-a sufocat, afirmă Tölgyessy. În campania electorală Fidesz-ul a schițat încă o realitate virtuală prezentabilă, care a atras sute de mii de alegători. Însă o guvernare durabilă nu se poate baza doar pe un marketing politic iscusit. Iar mai nou acest partid nici nu „comunică” cu adevărat bine: tot mai frecvente se constată pripeală, declarații goale. Ca urmare a permanentei gradomanii, partidul a alunecat pe o pantă periculoasă de discreditare.

Tabăra din 1998 a Fidesz-ului a unit oameni feluriti. Pînă acum premierului nu i-a reușit să mențină un echilibru potrivit între aceștia. Deciziile, în bună parte, exprimă ideologia noilor pături

mijlocii ambițioase, dar aceste decizii se confruntă deseori cu deficitarii transformărilor de piață. Noul sistem de soluționare a șomajului este capabil de funcționare numai în acele localități, în care de regulă numai aceia nu ajung la muncă, care nu prea vor să lucreze.

În țara aceasta, sursa puterii de stat nu poate fi decît poporul ungar. Sfînta Coroană nu poate primi de drept public nici în parte. Prin faptul că partidul vrea să aducă coroana în Parlament, guvernul dezbină din nou, și nu unește țara... Majoritatea guvernamentală rămîne laolaltă doar prin amintirea succesului. După șirul insucceselor ușor se va destrăma tabăra electorală unită doar în momentul alegerilor.

Micii agrarieni se pronunță de pe acum mai energic pentru exigențele lor, la fel și partidul MDF (Forumul Democrat Ungar) se gîndește la formarea unui profil independent, marcant.

Interesul elementar al partidelor de dreapta este ca primul cetățean al țării să fie un astfel de om, care unește națiunea și are un prestigiu ce nu poate fi pus la îndoială.

Tölgyessy declară că – după mult timp – acum s-a angajat la un interviu politic, în speranța că se poate influența opinia publică în direcție opusă. Fiindcă azi se pare explicată tendința socialiștilor, care din nou au șansa să obțină singuri majoritatea parlamentară. Toate problemele partidului socialist le rezolvă Fidesz-ul, ei, socialiștii abia trebuie să facă ceva. Vădit, pe socialiști deocamdată îi pune „pe roate” patima răsplătirii cu vîrf și îndesat a insultelor, mulți dintre ei au învățat doar atît: trebuie să fie tot atît de necruțători ca cei de la Fidesz. Politicienii socialiști, nu de mult încă melancolici deprimați, mult timp nu prea și-au găsit locul. Acum sînt tot mai conștienți, mai convingători, deși partidul lor are multe și mari greutăți. Tabăra socialiștilor e compusă și azi din aceia, care își amintesc de era kadaristă ca de timpul ascensiunii lor personale. Partidul socialiștilor, în bună parte, este închistat în cultura politică a acoliților săi pe cale de îmbătrînire. Baza lor ideologică pretin-

de o mulțime de exigențe, care se confruntă deseori și pe care nu prea se poate întemeia un program coerent. Socialiștii, în poziția puterii, reprezintă mai degrabă voința grupărilor de elită, fiind numai în opoziție de stînga. Mult timp s-a crezut că socialiștii nu au un conducător marcant, capabil, care să însemne o concurență cu Viktor Orbán. Azi se pare, la fel ca în anul 1994, că simțul politic al lui Gyula Horn funcționează mai bine, nu e nimic de făcut și programul partidului înseamnă: alegerile următoare trebuie cîștigate.

De o jumătate de an s-a părut că Miklós Németh este salvatorul socialiștilor. Acum însă ușor se poate că László Kovács, care și-a regăsit rolul elegant de diplomat, să devină un adversar și mai periculos al lui Viktor Orbán. Față de energicul premier, pentru publicul care s-a săturat de atitudinile agresive, poate fi mai simpatic reținutul fost ministru de externe. Nu se poate ști încă de ce este capabil Miklós Németh în condiții parlamentare, dar se prea poate, că asta nici chiar Németh nu o știe încă poate și din acest motiv întîrzie atît de mult decizia sa.

După părerea lui Tölgyessy, actualul partid SZDSZ pare un copac uscat de trei pătrimi. Conducătorii partidului ar dori să aibe succese, dar nu află limbajul potrivit care ar mobiliza alegătorii. Liberii democrați, prin politica conducătorilor lor de azi, apoi prin coaliție sînt vinovați că structura tripolară a partidelor a devenit bipolară.

Interesul elementar atît al țării, cît și al Fidesz-ului este să înfăptuiască schimbări fundamentale de conținut și nu de stil. Ar trebui renunțat la munca improvizată de asalt, ce nu aduce nici un rezultat pozitiv, și să se treacă la o transformare de guvern mai bine cugetată. Opinia publică se schimbă, dar dacă a pornit odată într-o anumită direcție, nu se poate schimba ușor traiectoria. Dacă, alegătorului, își formează o părere hotărîită despre un partid, aceasta nu se mai poate schimba în fața țintei. Deci, nu a rămas prea mult timp pentru corecții. Și nu e indiferent cînd și unde se va opri pierderea popularității Fidesz-ului.

În încheiere, Tölgyessy a declarat că nu e bine dacă cineva, la vîrsta de 42 de ani, spune că totul s-a sfîrșit. Totuși el, acum se pregătește să se retragă din viața politică și să nu mai candideze ca deputat parlamentar în ciclul următor. Despre această decizie l-a anunțat pe Viktor Orbán încă în ianuarie 1999. Dar nu e vorba numai de el singur, constată Tölgyessy. MDF-ul și SZDSZ-ul nu prea își va redobîndi gloria veche. Dacă și Fidesz-ul se pierde, atunci nu mai rămîne doar elita socialistă. Pentru nimeni nu e bine dacă un partid politic, oricare ar fi el, rămîne fără rivali adevărați. Tölgyessy nu crede în tendințe fatale, după părerea lui schimbările au întotdeauna șanse.

De data aceasta se pare că Fidesz-ul a primit o critică aspră, dar obiectivă, și nu din partea opoziției, ci din partea unui membru al partidului.

Gh. Santău

Primele impresii pe teren ale unei viitoare educatoare

Edit Zsuzsanna Nagy este studentă în anul I la Institutul Pedagogic de Educatoare „Bruns-zvik Teréz” din Szarvas. Tînăra studentă este originară din Fițcău, un sătuleț din România. În luna decembrie, în ajunul sărbătorilor de iarnă studenta din Szarvas a petrecut cinci zile de practică pedagogică la grupa românească a Grădiniței de copii din strada Galamb din Giula. Am văzut-o mereu printre copilași, mișcîndu-se cu plăcere și comportare firească. Iar cînd cele patru grupe de copii din grădinița giulană și-au prezentat micul program de Crăciun, și tînăra studentă a ajutat educatoarele grupei românești.

– Cred că ai venit să-ți faci practica pedagogică într-o perioadă interesantă în ceea ce privește munca instructiv-educativă la grădinițele de copii, fiindcă ocupațiile de specialitate au coincis cu pregătirile pentru o sărbătoare – m-am adresat cu o primă constatare tinerei studente.

– Pentru mine, aceste cinci zile au fost unice din mai multe puncte de vedere: a fost prima mea practică, prima mea grădiniță de copii, prima mea încercare pedagogică. Nu am avut emoții prea mari, deoarece la Institut avem o profesoară foarte bună: doamna **Lucreția Șipoș Fluieraș** ne dă o pregătire temeinică. Grădinița giulană am ales-o eu singură. Se pare că am decis bine: încă din primele ore am primit mult ajutor din partea educatoarelor. **Florica Ruja** mi-a îmbogățit enorm cunoștințele mele privitoare la modurile de comportare a educatoarelor față de copii. A fost o experiență formidabilă: să încerc să aplic în practică aceste reguli de comportare față-n față cu copiii.

Tot o experiență plăcută a însemnat-o să contribui la pregătirile unui program de sărbătoare

re. Am văzut din interior, cum, după ce criterii au fost alese poeziile, cîntecele, micile scenete, cum se exersează cu copilașii, cum se desfășoară o sărbătoare atît de importantă și frumoasă

copii umblă doar de cîteva luni la școală și au cunoștințe de limbă română cam incomplete (unii venind la școală din grădinițe de copii maghiare, din familii de origine maghiară, din familii mixte),



Tînăra studentă (în spate, prima din dreapta)

pentru copii. M-a surprins plăcut, cît de accentuat s-au bazat educatoarele pe limba română. Probabil și realitatea acestei atmosfere de sărbătoare, de așteptare a minunii a contribuit la sporirea sentimentelor mele plăcute cu care mi-am îmbogățit aceste cinci zile.

– Am aflat că ai vizitat și clasa întâi de la școala generală românească din Giula. La ce te-ai așteptat în legătură cu copiii de acolo?

– Am asistat la o oră de limba română fiind însoțită de educatoarele **Cornelia Taga Mihăiescu** și **Florica Ruja**. Înainte de a fi mers la școală, am primit cîteva informații și lămuriri cu privire la componența și cunoștințele de limbă ale elevilor. Profesoara **Eva Szabó** a ținut o oră dinamică, plină de ritm, din care a reieșit cît de bine se înțeleg: învățătoarea și elevii săi.

M-a surprins că, deși acești

totuși au știut să răspundă la întrebări în propoziții complete.

Ceea ce mi-a plăcut mai mult atît la grădinița de copii, cît și la școală a fost grija cu care se cultivă limba română, că originea românească se oglindește și cu ocazia praznicilor și din partea copiilor nu am întîlnit nici cea mai mică rezistență împotriva limbii române. Doresc din suflet atît educatoarelor, cît și învățătoarelor, să reușească să îndrăgească limba română cu această generație fragedă.

Cred că mulți dintre noi ne atașăm acestei ultime urări de bine pentru viitor, conștienți fiind că într-adevăr: educatoarele și învățătorii noștri români depun cele mai serioase strădănii pentru păstrarea originii noastre și a limbii, avînd totodată un rol decisiv, preluînd în anumite cazuri și cîteva sarcini ale părinților.

– anra –

„Sclipiri” – Copil, Gură de Aur

Dragi cititori, cunoașteți vreo mamă, vreun tată sau bunici care să nu se mîndrească mereu cu ceea „ce știe, ce face, cum face” copiii sau nepoții lor? Cred că nu poate fi altfel. Pentru părinți și bunici tot ce face copilul și nepotul lor are valoarea de „și mai și”, de „cel mai...”

Și-apoi, căruia dintre noi nu-i place să-și asculte părinții cînd povestesc întîmplări din copilăria noastră sau cînd evocăm amintiri legate de vreo aniversare ori sărbătoare prin fotografii, și mai nou, prin videofilme?

Toate acestea ne întăresc rădăcinile, legăturile de familie și ne călăuzesc toată viața și ne alină la timp de suferință. Cînd ni s-au născut cei doi fii, ne-am hotărît cu soțul meu că, pe lîngă fotografii, vom încerca să colecționăm acele „aforisme”, acele „sclipiri” cu care băieții noștri vor descoperi lumea...Ca atare, de șapte ani notăm tot ce considerăm demn de notat, adunîndu-ni-se cîteva „volume” mici, adevărate comori ale familiei.

Sînt convinsă că nu sîntem singurii părinți care facem acest lucru. Chiar există cîteva reviste cu caracter de magazin, care în permanență solicită cititorii lor să trimită spre publicare astfel de anecdote, dialoguri drăguțe și spirituale.

Alăturîndu-mă și eu acestei idei, mă adresez dumneavoastră, dragi cititori, dragi părinți și bunici ca, dacă aveți astfel de amintiri să ni le trimiteți, să ne bucurăm și să ne distrăm împreună cu dragostea și mîndria veșnică primită în dar de la Dumnezeu ca părinți și bunici! Aștept de la dumneavoastră mici întîmplări, inventarea unor cuvinte etc. Ca să demonstrez, la concret, la ce m-am gîndit, voi publica mai jos cîteva dialoguri cu unul dintre băieții mei.

Matei, la 3 ani

Motou: Asta mă cam plictisește...

Într-o duminică, am vizitat bunicii de la Micherechi. După prînz, înainte de culcare, bunica începe să-i spună nepoțelului ei o poveste:

– A fost odată ca niciodată, a fost odată un împărat, care a avut ...

– Știu, o fată frumoasă – o întrerupe Matei. – Bine, bine, tîna, pe aceasta o cunosc, spune-mi altă poveste!

Motou: Totul are explicație...

Matei desenează însufletit un tren. Îi privesc desenul și-i zic: – Dragul mamei, nu crezi că e cam strîmb hornul locomotivei?

– Știu mami, dar e un tren foarte bătrîn – sosește imediat răspunsul.

Motou: Caracteristica muncitorului bun...

Matei, cam de o jumătate de oră, aranjează neînterupt cărțile de bucate și rețetele culinare pe raftul din bucătărie, cînd se întoarce spre noi cu ochi strălucitori, cu brațele deschise:

– Vedeți ce zilier bun aveți?! Numai lucrează și lucrează...

Și încă ceva: aștept sugestii la titlul acestei rubrici, care sper să Vă placă. Iar dacă credeți, dragi cititori, că aveți vreo fotografie de acest gen, să ne-o trimiteți în caz că ne-o oferiți și pentru publicare. (Pe urmă va fi restituită!)

Aștept păreri, sugestiile și întîmplările dumneavoastră!
Cu mult drag:

Ana Radici

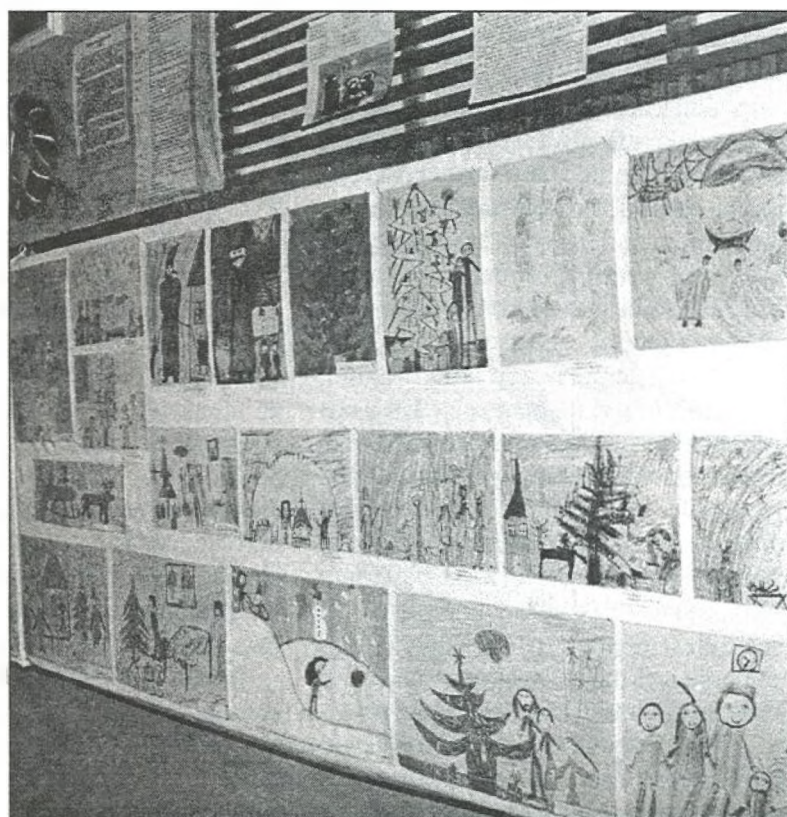


Sărbătorind Crăciunul

În ziua de 15 decembrie 1999, la Liceul catolic „Karácsonyi János” din Giula s-a vernisat expoziția de desene de copii.

La această expoziție au fost invitați și au participat cei mai buni desenatori din școlile generale ale orașului Giula. De astă dată, tematica expoziției a fost sărbătorirea Crăciunului și Nașterea Mîntuitorului. Din școlile orașului s-a adunat un material vast și foarte bogat. Cej mai buni au fost premiați cu diplome de merit și mici cadouri. Elevii Școlii generale românești din Giula au participat cu mare succes: dintre cei prezenți la expoziție, 9 copii au fost elevii școlii românești. Expoziția putea fi văzută în clădirea Liceului „Karácsonyi” și apoi în catedrala catolică din centrul orașului.

– ni –





Recepție în cinstea sărbătorilor

În ziua de 23 decembrie, 1999, la ora 12, Domnia Sa **Petru Cordoș**, ambasadorul României din Budapesta, a dat un cocteil în cinstea Corpului diplomatic și a românilor din Ungaria, cu ocazia sărbătorii de Crăciun și a Anului Nou. Domnia Sa a salutat cu drag oaspeții sosiți, dorindu-le sărbători fericite și an nou bogat. În continuare, Corul „Pro Musica” din Giula a prezentat un concert de colinde.



Invitație

Cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui **Mihai Eminescu**, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria organizează un ceneclu literar.

Festivitatea va avea loc la 15 ianuarie 2000 (sâmbătă) la ora 15.00, la sediul Uniunii (Giula, str. Gh. Doja nr. 8).

Vă așteptăm cu mult drag împreună cu familia Dumneavoastră!

În ultimii ani, activitatea publicistică – și în general presa scrisă și electronică – a sporit pe plan local. În tot mai multe comune și orașe se realizează emisiuni de televiziune prin cablu sau publicații, sub forma unor buletine de informație. Ele constituie o cronică variată, multilaterală, informând despre viața cultural-spirituală, politică, economică a localității respective. Dar, prin publicarea unor anunțuri, informații de interes public și apeluri, ele fac o legătură directă dintre aparatul administrativ, dintre primărie și locuitorii din așezarea respectivă. La fel, aceste

Prezențe editoriale

buletine dau știre despre activitatea din școli și grădinițe, centre sanitare sau unități

comerciale. Ele mai cuprind date statistice, scrieri privitoare la viața religioasă a confesiunilor locului, despre viața civilă și chiar familială. În această ordine de idei putem aminti Buletinul informativ al orașului Bătania sau Șercad, Aletea sau Micherechi. Mai ales că acolo unde există populație și autogovernare minoritară românească, acolo aceste buletine cuprind și informații referitoare la viața românilor de acolo. Mai jos rezumăm un editorial local din Bihor.

HÍREINK O nouă publicație locală

În zilele trecute mi-a fost expediat cel de-al doilea număr al publicației comune a Autogovernărilor locale din Jaca și Veherd: „Híreink” (Știrile noastre). Buletinul de știri apare lunar în limba maghiară, dar conține informații și despre viața comunităților ortodoxe, românești din cele două comune bihorene.

În primul număr, **András Gulyás**, primarul localității Jaca a lansat un mesaj, care a conținut multe constatări de actualitate și importante de înțeles cititorilor:

„...Această publicație se ocupă de viața localităților noastre... În această temă vastă, complexă, nu există amănunte mărunte sau subordonate, fiindcă toate depind una de alta. Și la locul său potrivit, și cel mai mic detaliu poate avea un rol de seamă... Indiferent de apartenența confesională sau politică, dorim să asigurăm spațiu pentru sugestii, idei, păreri, așteptări din partea tuturor locuitorilor și organelor care funcționează la noi.”

Celălalt articol de salut al publicației a fost semnat de **Imre Nagy**, primarul comunei Veherd, care e convins că și prin această revistă se va întări buna colaborare, relația dintre locuitori și conducerea localităților. Cele două Primării doresc, spre binele locuitorilor, să publice toate informațiile importante, necesare pentru a fi aduse la cu-

noștința localnicilor. Ținând seamă de toate acestea, în primul număr (apărut încă în noiembrie 1999), au fost prezentate toate instituțiile aflate în administrația Primăriilor, au fost rezumate evenimentele cele mai de seamă din toamna anului trecut și a fost publicată o listă bogată de programe.

Al doilea număr, apărut în preajma Crăciunului, a conținut un bilanț al anului 1999, cu rezultatele obținute, cu investițiile realizate de cele două Autogovernări – semnat de notara **Irén Szörnyű**.

Acest număr se ocupă în două articole de comunitatea românească. În prima scriere, **Imre Márkus**, președintele Autogovernării minoritare române din Jaca înșiră toate programele pe care le-au organizat și le-au sprijinit în 1999 ca: vizita episcopului **Sofronie** la Jaca, instalarea noului preot ortodox **Cosmin Florentin Pop** la parohiile bihorene, spectacolul Ansamblului folcloric „Șiriana” din Șiria la Jaca...

Al doilea articol, semnat de **Ibolya Bíró**, directoarea Casei de Cultură și a bibliotecii, este o relatare despre Conferința regională de la Jaca, organizată pentru bibliotecarii de naționalitate.

– A. R. –

LICEENII Revista adolescenților români din Ungaria

În toamna trecută a apărut pentru prima dată o revistă realizată de și pentru liceenii români. Dintr-un fond obținut prin concurs, colega noastră **Eva Iova** de la Seghedin a antrenat câțiva elevi de la Liceul „Bălcescu”, realizând împreună cu ei o publicație proaspătă, tinerească, plină de elan, informații și divertisment. Auzind-o pe responsabilă profesionistă declarându-se despre tinerii ei colaboratori, am fost convinsă că **LICEENII** va avea succes la cititorii tineri – și nu numai. Mici interviuri, anchete, portrete, jocuri distractive, informații din viața muzicii ușoare, teatru și arte plastice oferă o imagine largă despre sfera de interese care azi preocupă tineretul studios.

„Noi, cei mari, uităm adesea, c-am fost copii. Și lucrul acesta ar trebui să ni-l aducem aminte, mai ales când ne găsim în fața copiilor.”

Sub acest motto a apărut în luna decembrie numărul 4., număr dublu al revistei.

Iar pe paginile atractive, cu mici ilustrații și elemente decorative, din nou: interviuri, declarații și promisiuni pentru anul 2000, recenzii, fragmente literare, curiozități. Repet: tot, tot ce poate interesa azi pe un adolescent – și nu numai.

Și cine ar mai îndrăzni să afirme că tineretul de azi ar fi indolent?

LICEENII ne-o dovedesc: avem toate motivele de a ne bucura. De pe acum, românii din Ungaria au încă o publicație, o revistă tînă, vitală, interesantă, de înalt grad spiritual și profesional.

Nu ne putem dori decât: să ajungă la cât mai mulți cititori. **E. I.**

... și străbați acum calea luminoasă care te duce pînă la Fiu! Ți-a fost milă de noi: de strănepoții și nepoții tăi,

de fetele și ginerii tăi, de soția ta! Ai căzut la pat înainte de praznici, înainte de a sărbători Nașterea Fiului, înainte de a pași în anul 2000 și ți-a fost teamă să nu ne strici sărbătoarea. Ți-a fost milă de fetele tale, văzîndu-le cum se luptă cu lacrimile pierderii inevitabile, cu ochii îndurerați, văzîndu-ți suferința grea. Te-ai grăbit, și te-ai rugat mereu să se sfîrșească odată... Chiar le-ai mai făcut să zîmbească printre lacrimi cele trei fete, cînd ți-a venit ideea glumeață să le zici: să te pună afară în prada gerului, s-o sfîrșești mai repede, să-ți scutești fetele de nopțile nedormite. Ai glumit cu soarta. Nu ți-a fost teamă de ea. Ai primit-o cu sufletul împăcat. Ce ne-ai mai zis, bunicule? „A obosit stomacul meu: nu mai vrea hrană, ci numai odihna veșnică.” Ai vorbit atît de firesc. Ai fost pregătit pentru drumul lung ce te aștepta. Numai noi, familia ta, nu am fost pregătiți, nu am fost gata de despărțire, deși, oricît am fi dorit să-ți răscumpărăm durerile trupesti cu dragostea noastră, nu am reușit...

Ai stat în scaun și te uitai la strănepoții tăi, care se jucau în cameră. Iar în liniștea ta fără vorbe, am descoperit pe față zîmbetul bine cunoscut, căruia îi duceam lipsa în ultimele săptămîni... Și nu ai mai așteptat Nașterea Fiului. I-ai luat-o înainte, te-ai grăbit să-L întîmpini. Iar pe noi ne-ai lăsat să ne zbatem în tainicile zile de Crăciun cu întrebări-

Te-ai dus, bunicule,...

le: de ce te-ai dus? De ce ne-ai părăsit așa, la repezeală? De ce n-ai așteptat să sărbătorim împreună noul an? Ai

încercat să ne faci să înțelegem că dragoste e și aceea cînd lăsam ca țărîna să acopere durerile trupului, suferința fizică... Dar ți-ai arătat dragostea față de noi și atunci cînd, crezînd că dormi, cu ochii închiși ne-ai oprit să-ți părăsim camera, rugîndu-ne să rămînem și să vorbim încet și mai departe. Voi ai să ne auzi glasul, să ne simți prezența... Era o legătură, o mîngîiere prin sentimentele nespuse, nedestăinuie... „A trăit 85 de ani, a avut o viață frumoasă, fără boli și cu multă dragoste” – se auzea în cimitirul din Micherechi în ajun de Crăciun. Dar știu că se mai putea să rămîi printre noi, să-ți deschidem poarta de anul nou, cum am făcut-o atîția ani, să mai glumești cu strănepoții tăi... Unul dintre ei mi-a zis, cînd a aflat vestea tristă: „nu-i așa mami, că străbunicul este acum la Isus și de acum înainte se va ruga pentru noi în mijlocul îngerilor?”...

Ce ne-a rămas pe pămînt, în afară de pereții și poarta casei tale?

„Amintirile rămîn ca într-un iconostas de-a pururi ferit și neajuns” – scrie Gala Galaction.

Aceste amintiri și dragostea nemărginită ne-au rămas ca iconostasul nostru pînă vom respira pe acest pămînt.

Să te odihnești în pace, să te rogi și să ne privești mereu din ceruri, bunicule!

Ana Radici

„Noi umblăm și colindăm...”

Asociația Românilor din Apateu, Centrul de Cultură și Autogovernarea Minoritară Română din comună a organizat în ziua de 20 decembrie 1999 la ora 17.00 un concert de colinde. Cu această ocazie au fost invitate mai multe formații: *Corul din Vașcău, Corul românesc din Chitighaz, Corul bisericesc din Cheresig, Corul „Pro Musica” din Giula și Corul românesc din Apateu.*

Pentru a cincea oară este organizat la Apateu „Concertul de Colinde”, colindatul în comun. Această acțiune culturală din Apateu a devenit deja o tradiție, și este un act de prestigiu să participi la ea. Dintre cei invitați, numai coriștii din Chitighaz nu au sosit la concert: nu au avut curajul să pornească pe ninsoarea din acea zi. În anul acesta, organizatorii au încercat să îmbogățească programul: înafara corurilor și-au dat concursul și elevii școlii generale, prezentând un joc de Betlehem în limba română. Acest program a fost instruit de maestrul coreograf Florea Crișu și a fost pentru noi toți o mare surpriză în sensul cel mai bun al cuvântului. Școlarii au dansat minunat, într-o coregrafie bine compusă, iar cântecele și strigăturile au fost autentice.

După ce Erzsébet Vad, directoarea Școlii și a Centrului Cultural din Apateu împreună cu Origen Sabău, preotul ortodox român, au prezentat programul seratei în două limbi, au salutat oaspeții de onoare, printre care se afla și Preașfințitul Sofronie, episcopul ortodox al românilor din Ungaria, corurile care au acceptat invitația și, nu în ultimul rând, publicul însuflit din Apateu.

Primul cor care a evoluat pe scenă a fost cel din Vașcău. Trebuie să amintim că ei au sosit în ultimul moment, după o călătorie grea. Cu eleganță au prezentat un buchet de colinde bine cunoscute și de noi.

După cei din Vașcău au urmat colindătorii din Cheresig, care au cântat în unison colinde arhaice, colinde autentice care s-au păstrat pînă azi. Probabil că așa sunau aceste cântări ca pe vremuri în fața ferestrelor și porților strămoșești. A fost emoționant, frumos și nostal-



gic. Am simțit că timpul s-a oprit undeva, pe la sfîrșitul anilor '40...

Corul „Pro Musica” din Giula, dirijat de maestrul Gheorghe Flueraș, a participat pentru a cincea oară la această festivitate. Concertul de colinde s-a încheiat cu programul corului din Apateu, dirijat de profesorul Gheorghe David din Oradea.

Apatenii s-au prezentat cu un repertoriu înnoit cu care au avut mare succes în fața publicului.

La încheierea programului, directoarea școlii și a Centrului Cultural le-a înmănat celor doi animatori culturali Florea Crișu și Gheorghe David un cadou, ca apreciere demnă a muncii de misi-onare.

Concertul de colinde s-a terminat cu un frumos, sănătos și puternic „La mulți ani!” cântat de întreaga sală.

După concert, toate formațiile corale au fost invitate la școala generală unde primarul comunei Imre Dani, ca o gazdă bună, a rostit cîteva cuvinte calde de primire, a urat tuturor participanților praznice fericite și un an nou fericit! Apatenii au servit apoi oaspeților o masă bogată. După ce s-au terminat bucatele, au început iarăși cântecele, primind rol principal colindele. Colindătorii au pornit dintr-o sală în alta, „ducînd vestea cea bună”, bucuria Noului Născuț, sosirea Crăciunului. Întreaga școală a fost pătrunsă de adevărată atmosferă de sărbătoare, cu lacrimile bucuriei... Iar pe cînd afără ninge cu fulgi mari, totul a devenit alb și curat. A fost înălțător și impresionant, cum tinerii se jucau în zăpadă. Totul a fost cuprins cu adevărat de farmecul de Crăciun. A fost sărbătoare, s-a simțit iarna, mirosul bradului, apropiata Naștere a Mîntuitorului.

Această seară a fost mai mult decît o întîlnire prietenească, căci poate că s-au legat prietenii, dar cel mai important a fost că atunci și acolo cu toții am fost pe aceeași undă sonoră, pe unda bucuriei, și cînd cu toții am căzut în vraja minunatelor colinde strămoșești. Cu greu ne-am despărțit și în autocare a continuat atmosfera sărbătorească, colindele răsunînd din Apateu spre Vașcău, spre Cheresig și spre Giula.

— Șt. O. —



Ard lumînările

In memoriam
dr. Ioan
Popon
(1948–1999)

Între cele două sărbători, zăpada era deja bătătorită, pe jumătate topită, murdară. Totul a fost plumburiu: zăpada, cerul și pămîntul. Iar prin văzduh, nici dangătul clopotelor nu suna ca altădată. Streșinile nu picurau. Totuși, pieptul meu era pătruns de nădușeală jilavă și poluată. Iar gura mi-era amară, de un gust necunoscut pînă acum de mine.

Oare chiar atît de dezolante să fie aceste zile de sfîrșit de decembrie sau numai eu am impresia aceasta? După o zi cenușie, lipsită de soare și de bucurie, seara a sunat telefonul, vestind că a încetat din viață dr. Ioan Popon. După multe suferințe trupești și sufletești, la vîrsta de 51 de ani ne-ai părăsit. Vestea m-a lovit în piept și m-a sugrumat. După ce mi-am revenit puțin din încremenire, am murmurat imediat „Să-i fie țărîna ușoară!”.

După aceea, Prietene, am început să te invoc. Ai pornit de la ultima noastră întîlnire din 19 decembrie. Atunci, în seara aceea, la Cenad, mi-ai promis – tu, care niciodată nu ai fost omul promisiunilor – că la serata noastră din 15 ianuarie vei prezenta un scurt eseu subiectiv despre Eminescu. Ce tare m-am bucurat! Știam că în viața ta zbuciumată, întîlnirile din Giula au însemnat o rază de culoare, un popas de supraviețuire. Locul tău va fi gol, atunci, la aniversarea de la sediul Uniunii și de acum încolo, întotdeauna. Atunci, cînd mi-ai promis că vei veni, ochii tăi străluceau convingător și cu încredere, ca atunci, în toamna anului 1966, cînd ne-am cunoscut. Acum, retrăind aceste momente, tremur amuțit și lacrimi se preling pe obrazul meu.

Știam că ești bolnav, grav bolnav. Dar nici prin gînd nu mi-a trecut că te-am putea pierde atît de neașteptat, că te poți ascunde în taina tăcerii veșniciei. Pentru tine s-a deschis poarta. Ai pășit în liniștea infinitului, ca o pasăre alungată, fără bucurii și fără speranțe. Ai zburat în brațele puternice, mîngietoare ale Tatălui Ceres.

Iar noi am rămas! Am rămas și așteptăm clipa, ziua, anul... Așteptăm să se ridice roua de pe larba Învierii, să ne putem întîlni din nou. Așteptăm și stăm cu capul aplecat, speriați, plini de remușcări, pentru că nu am făcut totul ca să te ajutăm, să te sprijinim, să poți rămîne pe calea cea dreaptă pe care ai ales-o – sînt conștienți: calea ta a fost calea dreaptă. Ai visat frumos și drept, ai avut harta lumii desenată pe inimă. Ai fost un OM modest, retras, nu te-ai lăudat cu faptele tale. Știu că nici în singurătatea ta înspăimîntătoare nu te-ai speriat, nici de soarele „ascuns în eclipsă”. Portretul tău, privirea dureroasă a ochilor tăi, mîna ta, cu care ai făcut cruce, cu care ai ținut bucata de pîine, cu care ai mînuit condeiul, cu care ai prins figurile de șah...toate, toate rămîn cuibărite în amintirile noastre, ale celor care am rămas.

În timp ce ți-a secat sufletul și ți s-a zbîrcit pielea, ai rămas singur. Nu ai mai avut nimic și pe nimeni – în afară de libertatea înspăimîntată, nesfîrșită cu care te-ai înfruntat mereu și fără ecou.

Înima ta s-a oprit în Ajunul Crăciunului, te-ai așezat la Masa Tăcerii, pe un rug cioplit.

Îmi amintesc de scîlpirea ta, cînd ne plimbam discutînd, în noaptea de vară cu miros de tei, la capătul bulevardului, sub Porta Herorum...

Îmi amintesc, cum am sărbătorit împreună, noi, cei născuți în luna februarie, cum am strîns printre dinți paharele, cum am tras cîte-un rovat pe perete, cum a răsunat de hohotele noastre crîșma de la marginea Seghedinului. Acum am mai rămas doar trei. Și nimeni nu mai rîde în hohote. A rămas doar tăcerea plecării tale.

Ai fost coleg cu fratele meu și știu ce profesor bun erai. Cei pe care i-ai instruit și educat în școala generală, au mărturisit că și pînă la facultate se puteau baza pe cele învățate și însușite de la tine.

Tu ne-ai părăsit, ai plecat. Iar noi am rămas cu amintirile noastre. Cît vom trăi, îți vom păstra amintirea. Dar înainte de a te îndesa într-un chenar negru, te rog, promite-mi, că vei rosti acolo...undeva... acel eseu subiectiv despre Eminescu...

Ștefan Oroian

10 IANUARIE – 16 IANUARIE

Programul MTV1 Az MTV mûsora



Január 10. hétfő

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Vágyak földje (francia sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia–olasz–svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 Holnap 16.00 Megperzselt szívek (francia sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Unokáink is látni fogják... 17.30 Maradj velünk! 17.35 Millenniumi eseménynapjár 17.50 Közveti híradók 18.00 Híradó 18.15 Megoldás 2000 18.30 Szerencsepercek 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 112 (bűnügyi magazin) 20.30 Előképző övezet (amerikai sorozat) 21.25 Bonton Év Arca 22.05 Híradó 22.10 Aktuális 22.35 Magyar Szalon 23.05 Az ég kéjke (cseh–szlovák film) 0.50 Bank utca.

Január 11. kedd

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs mûsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Vágyak földje (francia sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia–olasz–svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 Kibernet 15.58 Hírek 16.00 Megperzselt szívek (sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Fox Kits 17.30 Katolikus krónika 17.50 Közveti híradók 18.00 Híradó 18.15 Théma 18.30 Zöldpont 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Vízi szaruk (ausztrál sorozat) 20.50 Telemázi 21.20 Koffer 21.45 Három kívánság klub 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Szabad Verseny 23.00 A bolond idegen (francia film) 0.35 Bank utca.

Január 12. szerda

5.42 Hajnali gondolatok 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Vágyak földje 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia–olasz–svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sor.) 15.35 Kukori és Kótkoda 15.40 Meselánc 15.58 Hírek 16.05 Megperzselt szívek (francia sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Fox Kits 17.30 A Faludi Akadémia díjnyertes filmjeiből 17.50 Közveti híradók 18.00 Híradó 18.30 Rajongó 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Önök kérték! 21.00 Pesty Fekete Doboz 21.30 Pláne! 22.00 Híradó 22.05Aktuális 21.30 Fogadóóra 22.00 A bûvös árkánium (olasz film) 0.30 Bank utca.

Január 13. csütörtök

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs mûsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 9.30 Vágyak földje 10.30 A Guldenburgok öröksége 12.00 Hírmagazin 13.00 Együtt 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai 15.30 Kisokos 15.58 Hírek 16.05 Megperzselt szívek 16.58 Hírek 17.00 Fox Kits 17.30 Az utódok reményessége 17.50 Közveti híradók 18.00 Híradó 18.20 Théma 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Mindent a szerelemért (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros (sor.) 20.30 Nem jogerős 21.00 Családi kör 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Panoráma 23.00 Twin Peaks (amerikai sorozat).

Január 14. péntek

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia 10.00 Vágyak földje 11.10 A Guldenburgok öröksége 12.00 Hírmagazin 12.58 Hírek 13.00 Közveti magazinok 13.50 Három kívánság klub 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 15.00 Éretlenek 15.30 Kincskereső kisködmön 16.05 Megperzselt szívek (francia sorozat) 17.00 Fox Kits 17.30 Szentföldi szent helyek üzenete 17.50 Közveti híradók 18.00 Híradó 18.15 Théma 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Mindent a szerelemért 19.30 Híradó 20.00 Csodavilág 21.05 Rock Café 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Ugye, kicsit ismerős? 23.00 X-akták (amerikai sorozat) 23.45 Bank utca.

Január 15. szombat

5.45 Agrárvilág 6.00 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Te jössz! 9.20 Lurkó Kupa 9.30 Jövömenő 10.00 Hol-mi? 10.30 Evgyűrűk 11.00 Ablak 12.00 Hírek 12.05 A 100 tagú cigányzenekar mûsorából 12.35 Derült égből egy család 13.30 PoliTour 14.00 Háló 14.30 Delta 15.00 Zenebutik 16.00 A Századunk Mûhelyéből 16.25 1100 év Európa közepén 16.55 Telesport 19.00 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Bruhaha 21.00 IQ Casino 22.00 Fújhatjuk! (angol film) 23.45 All a bálna (osztrák film).

Január 16. vasárnap

6.20 „Így szól az Úr!” 6.30 Garfield és barátai 6.55 Vasárnapi-sziget 8.40 Beszéljünk a jövőnköröl 9.00 Főtérl 11.05 Három kívánság klub 12.00 Hírek 12.05 A jövő Magyarországa 12.35 Popzenei válogatás 13.05 Linda és a főtörzs (olasz sorozat) 14.35 Az én váram 15.05 Örömhír 15.30 A madarak élete 16.20 Emily (kanadai sorozat) 17.10 Bûvös hatos 17.40 Fenýó Miklós-koncert 19.00 7 óra 20.00 Rögtön! 21.00 Cosa Nostra – A Valachi-ügy (olasz-francia film) 23.05 Karmesteriskola 23.55 11 után.

Programul TV2 A TV2 mûsora



6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországl! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Felejthetetlen pillanataink 10.20 Autószalon 2000 10.50 Közvetlen ajánlat 11.20 Divat Show 11.45 Állatklinika 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 A kétélű ember (szovjet film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Mission impossible – Az akciósport (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 20.00 A Dél-tenger kincse (francia sor.) 21.45 Jó estét, Magyarországl! 22.30 Magyarország holnap 23.15 Színpék 24.00 Kultúra az Interneten 0.35 Vers, éjfélt után.

6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországl! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor., ism.) 9.25 Szörmentén 9.50 Adrenalin 10.20 Segíts magadon! 10.50 Közvetlen ajánlat 11.45 Airport 12.10 Édes hármásban (fr. sorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Egy lány miatt (francia vígjáték) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Mission impossible – Az akciósport (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 20.00 Forró nyomom 20.50 Profiler – A pszichozsar (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarországl! 22.30 Alvilági játszma (amerikai akciófilm-sor.) 23.25 Esküdt ellenségek (amerikai sor.) 0.20 Tudomány az Interneten 1.05 Vers éjfélt után.

6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországl! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor., ism.) 9.25 Baba Mama magazin 9.50 Zoom 10.50 Közvetlen ajánlat 11.20 Kultúra az Interneten 11.55 Follow me 12.10 Édes hármásban (fr. sorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 A papát kérjük karácsonyra (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Mission impossible – Az akciósport (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Rex felügyelő (német–osztrák sor.) 20.55 Esti Broadway 22.00 Jó estét, Magyarországl! 22.30 Mussolini és én (angol film 2/1.) 0.40 Életvitel az Interneten 1.15 Vers éjfélt után.

6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországl! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor., ism.) 9.25 Airport (angol dok.) 9.55 Állatklinika 10.20 Hurrá, utazunk! 10.50 Közvetlen ajánlat 11.20 Életvitel az Interneten 11.55 Follow me 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Kirakós játékok (spanyol krimi) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Mission impossible – Az akciósport (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Férfisztriptíz 20.30 Porontyjárat (amerikai vígjáték) 21.45 Jó estét, Magyarországl! 22.30 Mussolini és én (angol film 2/2.) 0.50 Magyarországl holnap 1.30 Vers éjfélt után.

6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországl! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor., ism.) 9.25 Divat Show 9.50 Magyarországl holnap 10.20 Follow me 10.50 Közvetlen ajánlat 11.20 Tudomány az Interneten 12.10 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 A törökfejes kopja (magyar kalandfilm) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 Mission impossible – Az akciósport (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sorozat) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Dáridó 21.45 Jó estét, Magyarországl! 22.30 Szeszélyes éjszakák 23.00 Figyelmeztetés nélkül: Rémület a toronyházban (amerikai thriller) 0.40 Vörös cipellők (am. erotikus sor.).

6.00 Gyökereink 6.30 Repülő ház 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Party TV 11.20 Szörmetén 11.50 Slágerlista 12.05 Zoom 13.05 Slágerlista 13.35 Mozimánia 14.30 S Club 7 (angol ifjúsági sor.) 14.55 Csillagközi szökevények (amerikai sci-fi sor.) 15.50 Sabrina, a boszorkány (am. sor.) 16.15 Jó barátok (am. vígjátéksorozat) 16.40 Kaméleon (amerikai krimisorozat) 17.35 Herkules (amerikai sor.) 18.30 Tények 19.00 Baywatch (amerikai sor.) 19.55 Hullámsírbán (amerikai kalandfilm 2/1.) 21.40 Star Trek 4. – A hazatérés (amerikai sci-fi) 23.45 Y akták (kanadai sor.) 0.15 Időtlén szenvedély (amerikai erotikus film).

6.00 Reggeli gondolatok 6.30 Állatkert a háziasákban 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Parker Lewis sohasem veszít (amerikai ifjúsági sor.) 11.25 Rinaldo Rinaldini (német kalandfilmsor.) 12.10 Hurrá, utazunk! 12.40 Julia Roberts és az orángután (angol természetfilm) 13.25 Ramon és a banditák (olasz western) 15.15 McGyver (amerikai sor.) 16.10 Quantum Leap – Időutazó (amerikai sci-fi) 17.05 Xena (amerikai sor.) 18.00 Napló 19.00 Baywatch (amerikai sor.) 19.55 Hullámsírbán (amerikai kalandfilm 2/2.) 21.40 Columbo (amerikai krimi) 23.20 Szamárköhögés (magyar film) 0.55 Vers éjfélt után.

Programul RTL Klub RTL Klub mûsora



6.00 Top Shop 6.30 Reggeli (információs magazin) 8.55 Recept Klub 9.05 Barátok közt (sor., ism.) 9.35 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 12.30 Recept Klub 13.00 Hírek 13.50 Klip Klub 14.15 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolk? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Tiltott szerelem (venezuelai sor.) 21.35 Helyszíni szemle (bűnügyi magazin) 22.25 Este 22.45 Neve. Senki (am. sor.) 23.35 Országház 0.50 Fókusz 0.30 Divatklip.

6.00 Top Shop 6.30 Reggeli (információs magazin) 8.55 Recept Klub (ism.) 9.05 Barátok közt (magyar sorozat) 9.35 A farm, ahol élünk (ism.) ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.15 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolk? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolk? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Csífiú 20.55 Vészhelyzet (am. sor.) 21.55 Szakadt szakasz 22.20 Autómánia 22.50 Este 23.10 Anyám kastélya (francia film) 0.40 Fókusz (ism.) 1.05 Divatklip.

6.00 Top Shop 6.30 Reggeli (információs magazin) 8.55 Recept Klub (ism.) 9.05 Barátok közt 9.35 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.15 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolk? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolk? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 19.00 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Medicopter 117 – Légi mentők (német sor.) 20.55 A riporter: Frei Tamás 21.55 Pokoli szolgálat (am. akciófilm-sorozat) 22.45 Este 23.05 Pont hu 23.35 Jogában áll hallgatni (am. sor.) 0.25 Antenna 0.55 Fókusz (ism.) 1.20 Divatklip.

6.00 Top Shop 6.30 Reggeli (információs magazin) 8.55 Recept Klub (ism.) 9.05 Barátok közt 9.35 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.15 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolk? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolk? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Haver, haver (amerikai film) 21.35 Zsoldosok (amerikai sor.) 22.25 Este 22.45 Elvászta (francia film) 0.20 Pont hu 0.50 Fókusz (ism.) 1.15 Divatklip.

6.00 Top Shop 6.30 Reggeli 8.55 Recept Klub 9.05 Barátok közt (ism.) 9.35 A farm, ahol élünk 10.25 Top Shop 10.55 Dallas 11.50 Delelő 12.30 Recept Klub 14.15 Az első csók (francia film) 15.15 Második csók (francia film) 15.45 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat) 16.40 Mire gondolk? 16.45 Celeste (argentin sorozat) 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Koóstoló 22.10 Öreglányok 23.10 Este 23.30 A szerelem menekültjei (ausztrál kalandfilm) 1.20 Vágyak háza 1.45 Fókusz 2.10 Divatklip.

6.30 Ünneptár 7.00 Kölyökklub 10.50 Csörre töltve 11.25 Mire gondolk? 11.30 Ausztrál expressz (ausztrál sor.) 12.25 Rokonszenvedelmek (ausztrál film) 12.55 Mire gondolk? 13.00 Hírek 13.10 Pepsi Music Chart 14.10 A gepárd (amerikai film) 15.40 Babylon 5 16.35 A mélység birodalma (amerikai film) 17.30 Várom a párom 18.30 Híradó 18.50 Fókusz plusz 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Alaszka (amerikai film) 22.10 Heti hetes 23.10 Téboylgó 0.10 Híradó 0.25 Fekete vipera 0.55 Kiehezve 1.50 Fókusz plusz 2.10 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! (francia ismeretterjesztő sor.) 7.00 Kölyökklub 10.10 Papyrus (fr. rajzfilm) 10.50 Csörre töltve 11.25 A Sagala titka (lengyel kalandfilm-sor.) 11.55 Mire gondolk? 12.00 Az őriásdenevérek földjén (angol természetfilm) 12.55 Mire gondolk? 13.00 Hírek 13.10 Autómánia (ism.) 13.40 Kész átvérés 14.05 A víz alatti város 15.40 Acapulco akciósport (amerikai sorozat) 16.40 2x2 néha sok(k) 17.10 Jesse (amerikai sorozat) 17.40 Drágám, a kölykök már megint összemertek (amerikai sorozat) 18.30 Híradó 18.50 Akták 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Rendőrsztori (hongkongi akció-víjáték) 21.45 Igaz történet: Katasztrófa Alaszka partjainál (amerikai film) 23.30 Híradó 23.45 Országház 0.15 Az őriásdenevérek földjén (angol természetfilm, ism.) 1.05 Akták (ism.) 1.35 Divatklip.

Programul TV România A Román TV mûsora



6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.05 Film 9.05 O vedetă... cu cîntece 9.35 Casa mea 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial. Moștenirea 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Scena 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 O vedetă... cu cîntece 16.30 Cuvînt pentru necuvîntătoare 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 19.00 Jurnal 19.55 Știri de sîmbăta asta 20.25 Culi-se 21.10 Campionatul Mondial al Cluburilor de Fotbal 23.05 Film.

6.00 Știrile de sîmbăta asta 6.30 Telesport 7.20 Serial. Odiseea 8.10 Desene animate 7.30 Film. Urmărire pe gheață 9.00 Acum, poți afla...! 9.30 Vă place filmul? 10.00 Art-Mania 11.00 Un program de cîudățenii și curiozități 11.45 Muzica da capo al fine 12.30 Lumea și noi 13.00 Arca 14.30 Documentar. Forța naturii 15.25 1999 – un an de excepție pentru sportul românesc 16.20 Teleenciclopedia 17.05 Serial. Mare schimbătoare 18.00 Perechea potrivită! 18.30 Serial. Carol și compania 19.00 Jurnal 19.30 Film. Conte de Monte Cristo 21.15 Campionatul Mondial al Cluburilor de Fotbal 23.00 Film. Șapte în noapte.

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate. Ursulețul Winnie 8.30 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 12.30 De luni pînă duminică 13.15 Tele Bingo național 15.15 Auto-Club 15.50 Serial. Blankenese 16.45 Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu 17.15 Trupa de șoc 17.55 Tragerie Loto Special 6/49 și Noroc 18.30 21. Concert 19.00 Jurnal 19.30 Duminica sportivă 19.40 Zodia VIP 20.40 Film. Clubul văduvelor 22.40 Jurnal.

11.00 Film. Clubul văduvelor 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Agenția de plasare 17.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Felicity 20.40 Cu ochii'n 4 21.10 Serial. Justiție militară 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Recurs la morală 23.00 Marele jazz.

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.00 Acum, poți afla...! 9.30 Agenția de plasare 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial (R). Justiție militară 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Convițuiri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Dor 16.30 Scuzați! Pardon! Mersi! 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră. Știri 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Telecinemateca. 21.50 Nu trageți! 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 A–Facerea. 23.0 Arte.

6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Cîntecul Iutului 10.05 TVR Cluj-Napoca 11.00 Punct ochit 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Evrika! 14.00 Copiii soarelui 15.00 Ecoturism 15.30 Medicina pentru toți 16.00 Hora satului 17.00 Impas în doi 17.30 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Film. Mesagerul stelar 21.40 În flagrant 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Cafe Corso 23.25 Lumea dansului.

6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Hora satului 9.30 Impas în doi 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.00 Pe față 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.10 Destinul unei națiuni 14.00 Convițuiri 15.00 Pentru dv. Doamnă! 16.00 Muzica populară 16.25 Casa mea 16.55 Rezultatele tragerilor Super Loto 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Jurnal 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Moștenirea 20.45 Reflecții rutiere 21.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Copiii soarelui de Maxim Gorki. 22.10 Jurnalul de noapte 22.25 Punct ochit 23.25 Rock la miezul nopții.

Vineri, 7 ianuarie

Sîmbătă, 8 ianuarie

Duminică, 9 ianuarie

Luni, 10 ianuarie

Marți, 11 ianuarie

Miercuri, 12 ianuarie

Joi, 13 ianuarie

ÎN LIMBA MATERNA - emisiune radiofonică în limba română

IANUARIE, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Montaj de muzică populară - redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

11 IANUARIE, MARȚI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

12 IANUARIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avangarda „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

13 IANUARIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 „Lumea femeilor” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

14 IANUARIE, VINERI (redactor: Petru Cîmplan)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.05 „Oameni cari au fost...” - muzică, artă, literatură - serialul Elenei Munteanu 11.20 Actualități la românii din Banatul Sîrbesc - relatează Cornel Mata din Virșet 11.25 Ce s-a mai întâmplat la Liceul „Bălcescu” din Giula? - relatează Edit Bordaș 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România - relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

15 IANUARIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Party Time 15.00 „Pe undele Europei” - magazin eurorregional 15.58 Încheiere.

16 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.00 Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00 „Lumea femeilor” 15.30 Emisiune religioasă baptistă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acestora este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrecin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul Nostru: 12 ianuarie 2000 (MTV1 ora 13.30)

Reluare: 16 ianuarie 2000 (MTV2 ora 6.25)

Conținutul prevăzut pentru săptămâna viitoare.

A doua emisiune românească a anului 2000 va evoca atmosfera sărbătorilor de iarnă, a anului pe care l-am lăsat în urma noastră. Comunitatea românească din Capitală a sărbătorit Crăciunul împreună cu copiii din Bedeu și alături de corul din Giula. Al doilea material va rezuma ziua minorităților, care a avut loc în reședința județului Bichiș. În cadrul manifestării organizată de Autogovernarea minoritară română din Bichișciaba, a avut loc și semnarea protocolului de înfrățire între orașul gazdă și orașul din România, Beiuș. Realizator: Tiberiu Boca

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA
EVANGHELIEI ORADEA

5.00-5.30 Actualități BBC 5.30-7.00 Bună dimineața 7.00-7.20 Știri locale 7.30-8.30 Muzică și meditații biblice 8.30-9.30 Predică 9.30-11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00-12.00 Divina armonie 12.00-13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00-13.30 Actualități BBC 13.30-15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00-16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00-17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00-17.45 Actualități BBC 17.45-18.00 Anunțuri și reclame 18.00-18.45 Reluare: Predică 18.45-19.10 Emisiune pentru copii 19.10-19.30 Muzică 19.30-20.00 Cu brațele deschise 20.00-20.30 Actualități BBC 20.30-21.00 Cartea pe undă radio 21.00-22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00-23.00 Predică 23.00-5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA

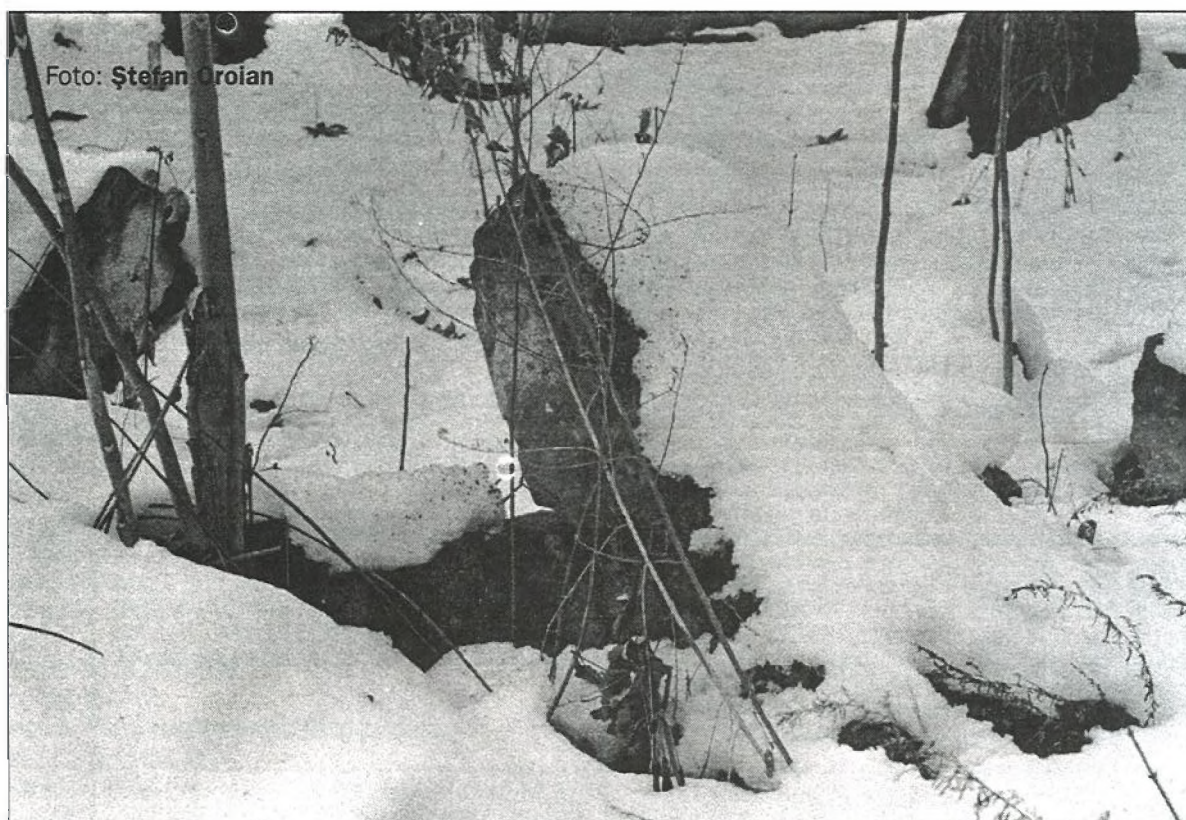
SW 49 m, zilnic 18.00-18.45

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15-21.30

Mulțumiri

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou, la Editura NOI au sosit foarte multe felicitări, cărți poștale, scrisori, prin care Cititorii ne transmit urări de bine și ne doresc noi succese în munca redacțională pe anul 2000.

Mulțumim tuturor Cititorilor care ne-au onorat cu răvașele lor, promițându-le că și pe viitor ne vom strădui din răzputeri, pentru a le oferi un săptămânal interesant, variat, care să oglindească traiul românilor de pe aceste meleaguri.



Ce acoperă zăpada, iarba și pământul...?!
(Curtea bisericii ortodoxe din Miskolc)

36 de ziariști au fost
uciși în întreaga lume
în 1999

Organizația „Reporters sans Frontières” a anunțat că în 1999 au fost uciși 36 de ziariști în timp ce își exercitau profesia, alți 85 fiind închiși din motive profesionale, relatează AFP, citind raportul anual al organizației. Asociația a precizat că numărul ziariștilor care au murit s-a dublat față de anul trecut, în special din cauza creșterii numărului conflictelor înregistrate în întreaga lume. Cei mai mulți ziariști (10) au fost asasinați în Sierra Leone, pe locul doi în acest tragic bilanț situându-se Iugoslavia (șase), Columbia (șase), urmate de

Cecenia (trei), Timorul Oriental (doi) și Liban (unul). Ziariștii continuă să fie adevărate ținte pentru grupările extremiste din țări precum Sri Lanka, India sau Turcia.

Un Disneyland pentru
automobile!

Constructorul german de automobile Opel a transformat vechile ateliere din centrul de producție din Russelsheim într-un parc de atracții al cărui subiect central este automobilul. Unic în lume, acest parc este o veritabilă călătorie în universul înaltei tehnologii. Printre altele, aici pot fi vizionate proiecții în trei dimensiuni ale unui film despre „crash-test” (experiențele de laborator care permit verificarea comporta-

mentului unui vehicul în cazul unui impact violent cu un obstacol), o plimbare nocturnă printr-o reconstituire a fluxurilor tehnologice de producție, o „excursie în lumea simțurilor” etc.

Mîncători de dinamită

Cercetători de la Universitatea din Wisconsin Madison au identificat două enzime care permit bacteriilor să neutralizeze nitroglicerina și TNT (trinitrotoluenul). Se estimează că numai în SUA există 10.000 de zone contaminate de reziduurile acestor explozivi. Grație acestei descoperiri, depoluarea acestor zone poate deveni realitate fără prea mari cheltuieli.

Lumea filmului

1999, dominat de
„Războiul stelelor”

Clasamentul financiar al anului 1999 este dominat de „Războiul stelelor” - Amenințarea fantomei”, realizat de George Lucas, cu încasări de 912,7 milioane dolari (în SUA 427,7 milioane USD, în restul lumii 481 milioane USD), în doar șapte luni. Al doilea mare succes este filmul „Matrix” cu încasări de 436,9 milioane dolari (autori: frații Andy și Larry Wachowski). Locul trei în clasamentul încasărilor este ocupat de „Mumia” (regia: Stephen Sommers). Locul patru a revenit filmului „Al șaselea simț”, care a atins 400,7 milioane dolari, aducînd și un frumos succes principalului interpret, Bruce Willis. „Notting Hill” este prima comedie din acest clasament (cu 354,8 milioane dolari), un mare succes pentru Julia Roberts și partenerul ei, Hugh Grant. Primul desen animat din acest clasament se situează pe locul șase (279,2 milioane dolari) și este vorba de popularul personaj „Tarzan”, interpretat în urmă cu multe decenii de unul dintre primii români stabiliți la Hollywood - Johnny Weismüller.

Există în Giula un loc unde se poate
mîncă ieftin și bine?
DA! la

Restaurantul
„Plivnița cu bere”
(Sörpince)

din Giula, Piața Kossuth nr. 2.

- Preparate ale bucătăriei tradiționale maghiare și românești
- Mese festive
- Sărbătorirea unor evenimente de familie
- Întîlniri ale oamenilor de afaceri

Informații la telefon:
66/362-382

UMOR

© O doamnă corpolentă își întreabă partenerul în timpul dansului:

- Sper că nu vă obosesc prea mult?

- Deloc, doamnă! Eu lucrez la o berărie și toată ziua rostogolesc butoaie!

© La o maternitate, doi bărbai cam agitați stau de vorbă:

- Cu chestia asta mi s-a dus concediul!

- La mine e și mai rău! Mi s-a dus voiajul de nuntă!

